

**LR Užsienio reikalų ministro V.Ušacko kalba
tarptautinės konferencijos „Baltijos jūrinių inovacijų
forumas“ atidaryme**

Klaipėdos universitetas, 2009.05.15

Gerbiamasis rektoriau,
Gerbiamieji ministrai,
Gerbiamieji konferencijos dalyviai,

Džiaugiuosi galėdamas atidaryti šią konferenciją. Tai reikšmingas ir savalaikis renginys naujai atsiveriančių Baltijos jūros regiono bendradarbiavimo galimybių fone. Konferencijos tema puikiai atitinka europietišką, šiuolaikinį mūsų regiono bendradarbiavimo pulsą.

Pradėdamas noriu nuoširdžiai visus pasveikinti su pirmą kartą istorijoje švenčiama Europos jūros diena, kurią minėsime po kelių dienų (*gegužės 20 d.*).

Simboliška, kad būtent čia, Klaipėdoje kalbame apie Baltijos jūros regiono ateitį, jūrines inovacijas ir naujausias technologijas, ieškome naujų partnerių ir bendradarbiavimo galimybių. Dėkoju Klaipėdos universitetui ir visiems, padėjusiems surengti šį renginį, ypač Klaipėdos universiteto prorektoriui profesoriui Rimantui

Didžiokui. Džiugu, kad ši konferencija sujungė bendras valdžios, verslo, mokslo atstovų ir diplomatų pajėgas. Tokia partnerystė yra labai reikalinga, siekiant geriausių rezultatų. Tikiuosi, kad Klaipėdos universitetas taps priešakiniu, šiuolaikišku Baltijos jūros regiono tyrimų centru ir linkiu jums visokeriopos sėkmės.

Klaipėda- vienas seniausių Lietuvos miestų, savo istoriją pradėjęs 1252 metais. Ji atsakinga už Lietuvos, kaip jūrinės valstybės įvaizdį. Neįmanoma pervertinti Klaipėdos jūrų uosto reikšmės modernios Lietuvos ekonomikos plėtrai. Pagal praėjusių metų rezultatus, Klaipėda tapo trečiuoju pagal apyvartą Rytų Baltijos uostu po Sankt-Peterburgo ir Primorsko.

Džiugina ir tai, kad pastaraisiais metais sparčiai plėtojama turistinė bei pramoginė laivyba, padedanti Klaipėdai tapti patrauklia regiono žmonių susitikimų ir bendravimo vieta. Jau šią vasarą čia bus pirmą kartą surengtas didžiųjų burlaivių regatos finalinis etapas, o liepos 5 dieną Klaipėdoje pasitiksime Tūkstantmečio odisėjos dalyvius, jachtos kelione aplink pasaulį sujungusius įvairiuose kontinentuose pasklidusius mūsų tautiečius.

Gerbiamieji,

Šiandien esame stiprėjančio regionų bendradarbiavimo Europoje liudininkai. Baltijos jūros regionas, neretai vadinamas dinamiškiausiu Europos regionu, yra šio proceso lyderis. Turiu galvoje Europos Sąjungos rengiamą Strategiją Baltijos jūros regionui, kurią planuojama paskelbti birželio mėnesį. Ši Strategija yra ES vidaus dokumentas. Tačiau akivaizdu, kad jos įgyvendinimas pareikalaus glaudaus bendradarbiavimo su mūsų kaimynais, visų pirma Rusija ir Baltarusija. Džiugu, kad į konferenciją atvyko Rusijos transporto ministras Igoris Jevgenjevičius Levitinas.

Liepos mėnesį Lietuva pradės pirmininkauti Baltijos jūros valstybių tarybai. Leiskite jums trumpai pristatyti svarbiausius Lietuvos pirmininkavimo BJVT uždavinius.

Pirma, **bendradarbiavimas inovacijų srityje**. Tai ypač perspektyvi ir svarbi sritis, siekiant užtikrinti, kad Baltijos jūros regionas taptų atviriausia, pažangiausia ir konkurencingiausia Europos dalimi, sėkmingai funkcionuojančia ir kuriančia savo piliečių gerbūvį „plokščiaame“ globaliame pasaulyje. Turėdami tai omenyje, neseniai pateikėme pasiūlymą BJVT rėmuose įkurti ekspertų grupę šiuolaikinių technologijų diegimo plėtros klausimais.

Esu įsitikinęs, kad Baltijos jūros regionas privalo tapti į rinką orientuotu, komerciškai patrauklių idėjų centru. Ūkinėje veikloje turime diegti pažangiausias mokslo idėjas ir inovacijas, kurios leistų regiono verslams konkuruoti, kuriant aukštos pridėtinės vertės produktus. Turime didesnę dėmesį skirti ne tik mokslinio potencialo didinimui, bet ir jį palaikančios infrastruktūros plėtrai, palankiai teisinei aplinkai bei žmonių kompetencijų ugdymui.

Šiame kontekste svarbu plėtoti mūsų kompanijų, tyrimo institutų ir universitetų bendradarbiavimą, tam panaudojant įvairius nacionalinius ir tarptautinius instrumentus. Tikiuosi, kad šiandieninė konferencija paskatins regiono valstybes dar labiau sutelkti pastangas šioje srityje. Tai padėtų Baltijos jūros regionui išlaikyti dinamišką ekonomiką, stiprinti konkurencingumą ir užtikrinti darnią regiono plėtrą.

Antras prioritetas, kuriam skirsime daug dėmesio pirmininkavimo BJVT metu, - **tai švari ir saugi aplinka**. Baltijos jūros regionas, būdamas vienu dinamiškiausių ir moderniausių Europoje, yra ir vienas pažeidžiamiausių. Turime ypatingai atsižvelgti į sudėtingą Baltijos jūros būklę, kurią dar labiau komplikuoja paskendęs cheminis ginklas ir planuojami didelio masto infrastruktūros projektai. Tai gali pakenkti visai Baltijos

jūros ekosistemai, atsiliepti ekonominei veiklai joje, kas ypač aktualu mūsų žvejams. Negalime atmesti ir galimos neigiamos įtakos pajūrio gamtai, kas savo ruožtu neigiamai įtakotų turizmo ir poilsio industrijos plėtrą regione. Kiekvienas iš mūsų siekia, kad mūsų regionas būtų ne tik švarus, bet ir saugus. Pirmininkavimo metu organizuosime renginius, kuriais norime atkreipti dėmesį į radiacinės saugos svarbą bei būtinumą suvienyti regiono pastangas kovojant su nusikalstamumu.

Trečia, kertiniu pirmininkavimo uždaviniu laiku **žmoniškųjų ryšių stiprinimą ir bendradarbiavimo per sieną bei laisvo žmonių judėjimo skatinimą**. Lietuvoje gerai pamename, kaip atkūrę nepriklausomybę ieškojome kuo platesnių ryšių ir bendradarbiavimo galimybių su Vakarų partneriais. Natūralu, kad šiuos ryšius pradėjome pirmiausia megzti čia, Baltijos jūros regione. Manau, kad atėjo laikas platesnes galimybes suteikti ir mūsų Rytų kaimynams – Rusijos ir Baltarusijos žmonėms.

Visada nuosekliai pasisakiau už kliūčių laisvam žmonių judėjimui mažinimą. Šį klausimą nuolat keliamo Europos Sąjungos institucijose, siekdami lengvesnio vizų režimo su Rusijos Kaliningrado sritimi ir Baltarusija. Prieš penkerius metus sėkmingai išsprendėme tuo metu atrodžiusį sunkiai išsprendžiamą

keleivių ir krovinių tranzito į Kaliningrado sritį klausimą, todėl šiandien galime ir turime žengti toliau.

Džiaugiuosi, kad jau šįmet biurokratinių kliūčių turėtų sumažėti Lietuvos, Kaliningrado srities ir Baltarusijos pasienio gyventojams, kurie, įgiję atitinkamus leidimus, 50 kilometrų spinduliu nuo valstybinės sienos galės žymiai paprasčiau ir lengviau keliauti vieni pas kitus. Tikiu, kad pasienio regionai iš to pajus realią naudą. O svarbiausia, kad šitaip drauge nutiesime naujus tiltus tarp žmonių.

Tačiau svarbu siekti vizų režimo palengvinimo, o ateityje ir atsisakymo visiems Rusijos ir Baltarusijos piliečiams, sudarant jiems sąlygas tapti visateisiais europietiško bendradarbiavimo dalyviais. Baltijos jūros regionas turi visas sąlygas tapti puikia starto aikšte tokiam bendradarbiavimui.

Tai įgalintų geriau panaudoti didžiulį mūsų regiono valstybių potencialą žmogiškųjų ryšių, švietimo, kultūros mainų, turizmo srityse. Kalbant apie pastarąjį, manau, kad galėtume geriau susisteminti ir reklamuoti visam regionui ir atskiroms jo dalims bendrą istorinį ir kultūrinį paveldą. Tai padėtų atrasti naujų regioną vienijančių sąsajų ir padidintų regiono patrauklumą turistams.

Šių metų **spalio mėnesį planuojame surengti antrąją Baltijos jūros regiono turizmo konferenciją**, kurioje tikimės

išsamiai aptarti šiuos klausimus. Ypač džiugu, kad jau artimiausiu metu galėsime be kliūčių plėtoti laivybą Kuršių mariose. Prieš prasidedant šiai konferencijai su ministru ponu Igoriu Levitinu apsikeitėme notomis dėl atitinkamo susitarimo, kuris Vakarų Lietuvai ir Kaliningrado sričiai atvers naujas, patrauklias bendradarbiavimo galimybes.

Gerbiamieji,

nuo pat civilizacijos ištakų, jūra buvo vienas pagrindinių tautas ir žmones jungiančių kelių. Tokia ji išlieka ir dabar. Keičiasi tik bendravimo būdai, atsiranda naujos galimybės, kurias papildomai siūlo šiuolaikinės technologijos bei globalizacijos procesai. Svarbu pasinaudoti jomis taip, kad jos jungtų, o ne skirtų žmones, gyvenančius apie mūsų visų bendrą jūrą, padėtų puoselėti bendražmogiškas vertybes ir atviras visuomenes, imlias šiuolaikinėms idėjoms ir mintims.

Linkiu konferencijai turiningų ir į praktinius rezultatus orientuotų diskusijų.

Ačiū už dėmesį.